

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 3P/111/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512208093
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Macúchová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2012:3512208093.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Evou Macúchovou v právnej veci navrhovateľa Š. B., nar. XX.XX.XXXX, študenta, bytom G. XXX, zastúpeného W. I. B., bytom G. XXX proti odporcovi Š. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. M.Š. XXX, o zvýšenie výživného, takto

r o z h o d o l :

I. Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť odporcu na navrhovateľa zo sumy 56,43 Eura na 100,- Eur mesačne s účinnosťou od 02.08.2012, ktoré výživné je odporca povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom z titulu jeho zvýšenia za obdobie od 02.08.2012 do 31.10.2012 vo výške 130,70 Eura je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.09.2006 č.k. 32P/8/2006-47 v časti týkajúcej sa výživného na mal. Š..

IV. Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

V. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ žiadal, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu, ktorý je jeho otcom, zo sumy 1.700,- Sk (56,43 Eura) na 200,- Eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. V dôvodoch návrhu uviedol, že výživné nebolo zvýšené niekoľko rokov. V súčasnej dobe študuje na vysokej škole, od septembra je v 3. ročníku bakalárskeho štúdia. Niekoľkonásobne sa zvýšili náklady na jeho výživu, a to v súvislosti so štúdiom, aj cestovnými výdavkami a stravou. Odporca mu okrem výživného, ktoré je vymáhané exekučne, nedáva nič navyše a všetky zvýšené náklady na jeho výživu zabezpečuje výlučne jeho matka.

Odporca so zvýšením výživného nesúhlasil. Uviedol, že od januára tohto roku je v predčasnom dôchodku, jeho príjem sa znížil o tretinu. Má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi S., na ktorého platí výživné 30,- Eur. Po zaplatení výživného mu zostáva z dôchodku 330,48 Eur. Dlh na výživnom má vyrovnaný. Zdôraznil, že ponúkol deťom možnosť využitia bezplatného cestovania na železnici, oni to odmietli.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil rodný list navrhovateľa, spis tunajšieho súdu sp. zn. 3P/30/2011, 5P/66/2009, 4P/189/2012, 4P/44/2011, potvrdenia o návšteve školy navrhovateľa a jeho brata S., správu o príjme matky navrhovateľa, potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, potvrdenie Železníc SR a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ je plnoletým synom odporcu. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.09.2006 č.k. 32P/8/2006-47 bola naposledy upravená výška vyživovacej povinnosti odporcu na navrhovateľa, ktorý bol v tom čase maloletý, zverený v osobnej starostlivosti matky, a to tak, že výživné bolo zvýšené zo sumy 1.300,- Sk na 1.600,- Sk mesačne na obdobie od 01.01.2006 do 31.08.2006 a od 01.09.2006 na sumu 1.700,- Sk /56,43 Eur/. Od tejto doby výživné nebolo zmenené. Aj keď odporca podal návrh na zvýšenie výživného voči navrhovateľovi, konanie, ktoré sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/45/2009, bolo z dôvodu späťvzatia návrhu zastavené.

Na tunajšom súde sa viedlo aj konanie o zníženie výživného. Návrh otca bol rozsudkom zo dňa 19.04.2012 č.k. 3P/30/2011-55 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.08.2012 č.k. 4CoP/69/2012-69 zamietnutý.

V čase poslednej úpravy výživného mal navrhovateľ 16 rokov a bol študentom 1. ročníka N. v L. C. L. E.. Jeho matka v tom čase dosahovala priemerný mesačný čistý zárobok vo výške 11.500,- Sk /381,73 Eura/, odporca 13.700,- Sk /454,76 eura/. Okrem v tom čase maloletého navrhovateľa mal odporca a matka navrhovateľa vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým synom, a to G. B., nar. XX.XX.XXXX a S. B., nar. XX.XX.XXXX. Aj títo boli zverení do osobnej starostlivosti matky a výživné na G. bolo zvýšené na sumu 2.000,- Sk a na S. na 1.400,- Sk mesačne. Výživné na oboch súrodencov navrhovateľa bolo neskôr zvýšené, a to na G. na sumu 90,- Eur mesačne s účinnosťou od 18.03.2009 rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 24.11.2009 č.k. 4C/152/2009-76 a na S. na sumu 66,60 Eura mesačne s účinnosťou od 18.03.2009 rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 05.10.2009 č.k. 5P/66/2009-60.

V súčasnej dobe má navrhovateľ 22 rokov, je študentom vysokej školy, a to G. V. A. T. V. v L., od septembra tohto roku študuje v 3. ročníku denného bakalárskeho študijného programu. Ubytovaný je na priváte, keďže mu internát v tomto školskom roku nebol pridelený. Za privátne ubytovanie platí 100,- Eur mesačne. Domov dochádza na víkendy, za jeden cestovný lístok zaplatí 3,15 Eura. Náklady má aj na mestskú hromadnú dopravu, vzhľadom na vzdialenosť privátu od školy. Navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti s matkou a ďalšími dvoma bratmi, starším G., ktorý už ukončil vysokoškolské štúdium, je nezamestnaný a ako evidovaný uchádzač o zamestnanie je na absolventskej praxi. Mladší brat S. je od septembra tohto roku študentom vysokej školy, a to A. D.. Q. S. C. v P.. Študuje dennou formou, ubytovaný je na internáte. Navrhovateľ má zdravotné problémy, v súvislosti s ktorými má zatiaľ náklady len na zakupovanie vitamínov.

Matka navrhovateľa je zamestnaná a dosahuje priemerný čistý príjem 518,57 Eur, poberá daňový bonus na dve deti 42,06 Eura. Okrem navrhovateľa má v súčasnej dobe vyživovaciu povinnosť k synovi Adamovi.

Odporca je od januára 2012 na predčasnom starobnom dôchodku, poberá dôchodok vo výške 416,90 Eura. Predtým pracoval na Ž. D., a to do 15.07.2011. Jeho pracovný pomer skončil podľa § 60 v spojení s ust. § 63 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Zákonníka práce, teda dohodou z organizačných dôvodov. Bolo mu vyplatené odstupné vo výške 6-násobku jeho priemerného zárobku v sume 4.502,04 Eur. Po skončení pracovného pomeru bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, z ktorej bol rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. zo dňa 17.10.2011 vyradený, a to dňom 19.09.2011 na dobu troch mesiacov s tým, že k opätovnému zaradeniu do evidencie uchádzačov o zamestnanie mohlo dôjsť na základe osobného podania, písomnej žiadosti, po uplynutí tejto doby. Dôvodom vyradenia odporcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie, bola jeho nespolupráca s úradom práce spočívajúca v tom, že sa nedostavil dňa 19.09.2011 na miesto určené úradom. Opätovne bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 04.02.2012. Na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. zo dňa

02.12.2011 bol uznaný za občana v hmotnej núdzi a bola mu priznaná dávka a príspevky v sume 152,99 Eur mesačne od 01.11.2011. Výplata dávok mu bola zastavená dňom 01.03.2012 z dôvodu priznania predčasného starobného dôchodku. Odporca žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 310,- Eur. Je podielovým spoluvlastníkom domu, v ktorom žije a príslušných pozemkov v katastrálnom území Y. M., a to v podiele 1/8. Okrem navrhovateľa má vyživovaciu povinnosť k synovi S.. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 07.02.2012 č.k. 4P/44/2011-31 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07.06.2012 č.k. 4CoP/51/2012-43 bola jeho vyživovacia povinnosť k tomuto synovi znížená na sumu 30,- Eur od 01.02.2012. Aj tento syn si podal voči odporcovi návrh na zvýšenie výživného. Konanie sa vedie pod sp. zn. 4P/189/2012 a vec nie je zatiaľ rozhodnutá.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podmienkou pre opakované rozhodnutie súdu o výživnom je zmena pomerov, ktorá je upravená v citovanom zákonom ustanovení. Dôvodom na zmenu rozhodnutia o výživnom je len podstatná zmena tých okolností /či už na strane oprávneného alebo povinného/, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. V zmysle tzv. valorizačnej klauzuly upravenej v odseku 3 tohto ustanovenia sa pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov vždy musí prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, za ktoré sa navrhuje zmena výšky výživného. V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa tohto ustanovenia, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Inak sa pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie výživného stanovených v § 62 Zákona o rodine. Predovšetkým platí, že povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení jej rozsahu sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného sa prihliada aj vtedy, ak sa povinný vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu /§ 75 ods. 1 Zákona o rodine/.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci mal súd preukázané, že sú splnené podmienky citovaného ustanovenia a navrhovateľ podal návrh dôvodne. Od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov predovšetkým na strane navrhovateľa, ktorému sa v súvislosti so štúdiom na vysokej škole zvýšili náklady na jeho výživu. Pribudli výdavky na ubytovanie, pretože navrhovateľ študuje na vysokej škole mimo miesta svojho bydliska a nie je možné vzhľadom na formu štúdia (denné štúdium) a vzdialenosť školy od jeho bydliska, aby denne dochádzal. Takúto privátnu formu ubytovania v prípade, že študent nemá zabezpečené ubytovanie internátne, kde sú náklady nižšie, využívajú viacerí študenti, nie je to nič neobvyklé a náklady, ktoré hradí navrhovateľ za bývanie, sú podľa názoru súdu primerané. Súd zdôrazňuje, že výživné slúži nielen na uspokojovanie výživy dieťaťa v užšom slova zmysle, ale aj na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb, vrátane nákladov na bývanie, ale aj ďalších potrieb súvisiacich so vzdelávaním, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne. K zmene pomerov došlo aj na strane odporcu a matky navrhovateľa. Obom skončila vyživovacia povinnosť k najstaršiemu synovi G., odporcovi sa znížil čiastočne príjem, a to asi o 38,- Eur, príjem matky navrhovateľa sa zvýšil, a to asi o 126,- Eur.

Návrh na zvýšenie výživného je podaný dôvodne. Už len samotná zmena pomerov na strane navrhovateľa odôvodňuje zmenu výšky výživného, pretože na týchto zvýšených výdavkoch dieťaťa sú povinní sa podieľať obaja rodičia, nielen ten, s ktorým dieťa žije v spoločnej domácnosti. Podľa názoru súdu finančné možnosti sú na strane odporcu priaznivejšie, ako na strane matky navrhovateľa,

ktorá všetky doteraz zvýšené náklady na výživu syna znášala sama. Aj keď sa jeho príjem v dôsledku prechodu na predčasný dôchodok znížil, je v jeho možnostiach, aby zo svojho dôchodku prispieval na výživu navrhovateľa vyššou sumou, a to aj za predpokladu, ak by výška výživného aj na jeho druhého syna bola zmenená. Treba vziať do úvahy skutočnosť, že odporcovi skončila vyživovacia povinnosť k najstaršiemu synovi, a tak je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať vyššou sumou na výživu navrhovateľa, ako aj to, že odporca žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, o ktorú sa síce stará, avšak náklady na domácnosť hradia spoločne, teda aj z jej dôchodku. Mesačné náklady na dve dospelé deti študujúce na vysokej škole a ich matku, ktorá je zamestnaná, sú podstatne vyššie ako sú výdavky odporcu a jeho matky, ktorí sú na dôchodku, aj keď majú zrejme zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť.

Uvedeným zmeneným pomerom zodpovedá výživné vo výške 100,- Eur mesačne, teda zvýšenie o 43,57 Eura mesačne. Súd zvýšil výživné od podania návrhu tak, ako to navrhovateľ žiadal. Takto upravené výživné sa súdu vzhľadom na odôvodnené potreby navrhovateľa ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery na strane odporcu, javilo ako primerané a odporca ho bude schopný platiť bez ohrozenia vlastnej výživy. Keďže navrhovateľ žiadal zvýšiť výživné na sumu 200,- eur, súd vo zvyšku jeho návrh zamietol.

Odporcovi vznikol nedoplatok na zročnom výživnom z titulu jeho zvýšenia vo výške 130,70 Eura za obdobie od 02.08.2012 do 31.10.2012 (100,- - 56,43 x 3), ktorý súd uložil odporcovi zaplatiť v zákonnej lehote (§ 160 ods. 1 O.s.p.).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov z dôvodu, že boli v konaní úspešní len čiastočne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci (§205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O.s.p.)

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.